

Education and Culture

Socrates

Comenius

Comenius is a project of the European Union, which aims to improve the quality of education and training in the EU. It is a part of the Socrates programme, which is the main instrument of the EU's policy in the field of education and training. The project is funded by the European Commission and the governments of the member states.

2004-2007

Comenius is a project of the European Union, which aims to improve the quality of education and training in the EU. It is a part of the Socrates programme, which is the main instrument of the EU's policy in the field of education and training. The project is funded by the European Commission and the governments of the member states.

Comenius is a project of the European Union, which aims to improve the quality of education and training in the EU. It is a part of the Socrates programme, which is the main instrument of the EU's policy in the field of education and training. The project is funded by the European Commission and the governments of the member states.

(Comenius is a project of the European Union, which aims to improve the quality of education and training in the EU. It is a part of the Socrates programme, which is the main instrument of the EU's policy in the field of education and training. The project is funded by the European Commission and the governments of the member states.

Turinys

I.	„Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ – Comenius projektas	3
1.	Comenius partnerystė	3
2.	Projekto „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ pradžia	3
3.	Projekte dalyvavusios mokyklos	4
4.	Projekto „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ tikslai	5
5.	Pirmieji projekto metai	5
6.	Antrieji projekto metai	6
7.	Tretieji projekto metai	9
II.	Projekto tarptautiniai susitikimai	10
III.	Projekto atspindžiai	11
1.	Straipsniai bei reportažai žiniasklaidoje	11
2.	Mokinių, dalyvavusių projekte, atsiliepimai apie viešnagę Lenkijoje, bendraamžių šeimose	11
3.	Kokią įtaką projektas turėjo mokyklos bendruomenei?	12
IV.	Santrauka anglų kalba	14
V.	Priedai	15

I. „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ – Comenius projektas

1. Comenius partnerystė

Comenius partnerystė- tai Švietimo mainų paramos fondo, administruojančio Europos Sąjungos Mokymosi visą gyvenimą programą Lietuvoje, programos dalis. Comenius partnerystėje gali dalyvauti ikimokyklinio ugdymo įstaigos ir visų tipų mokyklos, teikiančios pradinį, pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą. Comenius partnerystės veiklą stengiamasi integruoti į kasdienę mokyklos veiklą. Tai leidžia mokiniams gilinti žinias, susijusias su projekto tema, taip pat tobulinti bendradarbiavimo, darbo komandoje įgūdžius bei gilinti anglų kalbos įgūdžius.

Gali būti dvišalės ir daugiašalės Comenius partnerystės. Dvišalėje partnerystėje bendradarbiauja 2 skirtingų šalių institucijos, o daugiašalėje partnerystėje bendradarbiauja ne mažiau kaip 3 institucijos iš skirtingų šalių. Viena iš institucijų projekte yra koordinatorė, o kitos - partnerės. Partnerystės paraišką kartu rengia visos institucijos, bet kiekviena iš jų teikia paraišką savo nacionalinei agentūrai ir iš jos gauna dotaciją.

2. Projekto „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ pradžia

2003 m. Vilniaus Simono Daukanto vidurinės mokyklos anglų kalbos mokytoja A. Antulienė dalyvavo seminare ‘Shaping the Future: the Voice of Young People in Local Citizenship Activities’Bradforde, Anglijoje. Seminaro metu ji susidraugavo su seminaro dalyviais iš kitų šalių. Bradforde mokytojoms kilo idėja pradėti bendrą tarptautinį mokyklinį projektą.

2004 metų sausio 12-18 dienomis Lenkijoje Jaworzno mieste įvyko projekto parengiamasis vizitas, kuriame dalyvavo mokytojos iš Lenkijos Gimnazjum nr.1, Vokietijos Geschwister Scholl Gymnasium, Slovėnijos Osnovna Šola Šenčur bei Lietuvos Vilniaus Simono Daukanto vidurinės mokyklos. Parengiamojo vizito tikslai buvo numatyti projekto veiklą trejiems metams, susitarti dėl projekto sklaidos formų, nustatyti projekte dalyvaujančių mokyklų pareigas bei funkcijas ir parengti bendrą paraišką. Buvo nutarta, jog projektą koordinuos Lenkijos Gimnazjum nr.1, o kitos mokyklos bus projekto partnerės. Slovėnijos Osnovna Šola Šenčur sutiko sukurti projekto internetinę svetainę.

Vizito metu kiekvienos šalies dalyviai pristatė savo mokyklas, pateikė informaciją apie švietimo sistemas šalyse.

Susitikimo metu aplankytas Jaworzno miestelis, miesto savivaldybėje įvyko susitikimas su vicemeru Mariusz Rechul, miesto tarybos pirmininku Janusz Ciolczyk, miesto sklaidos ir informacijos skyriaus vedėja Ewa Sidelko. Stebėtas lenkų mokinių parengtas spektaklis “Without Souls”, kuriame buvo integruotos anglų kalbos, muzikos bei teatro pamokos. Lankytasi Krokuvoje bei Aušvico memorialiniame muziejuje Osvencime.

Po parengiamojo vizito jame dalyvavusios mokyklos pateikė paraiškas savo šalies nacionalinėms agentūroms. Dotacijas mokyklinio projekto „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ veiklai gavo Lenkijos Gimnazjum nr.1, Lietuvos Vilniaus Simono Daukanto vidurinė mokykla bei Slovėnijos Osnovna Šola Šenčur.

3. Projekte dalyvavusios mokyklos

Projekte „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ dalyvavo Lenkijos Gimnazjum nr.1, Lietuvos Vilniaus Simono Daukanto vidurinė mokykla bei Slovėnijos Osnovna Šola Šenčur.

- #11 0000 0000%

Ul. Urzędnicza 11
43-600 Jaworzno
Lenkija
gim1jaworzno@wp.pl
<http://www.gim1.jaworzno.edu.pl/>

Jaworzno Gimnazjum nr.1 yra pagrindinė mokykla, kurioje mokosi per 600 mokinių. Mokykloje dirba 62 mokytojai. Mokyklos pastatas nėra didelis, todėl mokykla dirba dviem pamainomis. Klasės yra formuojamos atsižvelgiant į vaikų polinkius, pavyzdžiui, mokykloje yra tinklinio, futbolo, žurnalistų, meno krypties klasės. Mokykloje yra visos reikalingos mokymo priemonės, puikiai įrengta sporto salė ir biblioteka.

Po pamokų mokiniai turi galimybę lankyti krepšinio, žurnalistikos, teatro, vokalo, šokių studijas. Mokykloje yra suburta meno grupė „AKAD“, kuri dalyvauja įvairiuose nacionaliniuose festivaliuose. Mokiniai taip pat leidžia laikraštį „MUSLI“, ruošia televizijos reportažus, kurie yra rodomi per vietinę Jaworzno televiziją.

- (000000)0000)00 * 00

Pipanova cesta 43
4208 Šenčur
Slovėnija
group1.oskršen@guest.arnes.si
<http://www2.arnes.si/~oskršen1s/sencur>

Osnovna Šola Šenčur yra Šenčur miestelyje, nutolusiame 30 kilometrų nuo sostinės Liublianės. Tai pagrindinė mokykla, kurioje mokosi 680 mokinių. Mokykloje dirba 110 mokytojų. Mokyklai priklauso trys darželiai bei trys pradinės mokyklos, esančios kaimo vietovėse netoli Šenčur.

Mokykla didžiuojasi neseniai renovuotomis patalpomis, gerai aprūpinta mokymo baze. Mokykloje skatinamas mokinių dalyvavimas įvairiose olimpiadose, taip pat mokytojų bei mokinių dalyvavimas nacionaliniuose bei tarptautiniuose projektuose.

- Mokykla yra viena iš geriausių mokyklų Lietuvoje

Naugarduko 7
2001 Vilnius
Lietuva
rastine@daukanto.vilnius.lm.lt
<http://www.daukanto.vilnius.lm.lt>

1993 metais Vilniaus pedagoginio universiteto iniciatyva įsteigta Universitetinė mokykla iš karto tapo modernių metodikų diegimo, konferencijų, seminarų, studentų praktikos centru. 1997 metais mokykla reorganizuota į vidurinę mokyklą ir jai suteiktas Simono Daukanto vardas. Šiandien mokykloje mokosi 1144 mokiniai, dirba 66 mokytojai. Mokyklos ugdymo prioritetai - geras užsienio kalbų mokėjimas, kompiuterinis raštingumas, socialiniai įgūdžiai, papildomas ugdymas. Mokykloje yra modernios kompiuterių klasės, šiuolaikinė biblioteka-informacijos centras, veikia krepšinio, ritminių šokių, gitaros, keramikos būreliai. Skatinamas mokytojų bei mokinių dalyvavimas nacionaliniuose bei tarptautiniuose projektuose.

4. Projekto „Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ tikslai

- Rengti mokinius ir mokytojus aktyviai narystei Europos Sąjungoje
- Padėti mokiniams įsisąmoninti jų teises bei pareigas
- Mokyti juos atpažinti stereotipus ir jų nepaisyti
- Ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti žiniasklaidą bei jos įtaką pilietiškumo ugdymui
- Skatinti mokinius dirbti komandoje

5. Pirmieji projekto metai

Projekto veikla 2004-2005 mokslo metais:

- Projekto tinklalapio sukūrimas
http://www2.arnes.si/~oskrsen1s/Comenius/Comenius_ang/
- Klausimyno apie žiniasklaidos įtaką mokiniams bei demokratijos lygį šeimoje bei mokykloje paruošimas

- Lietuvos, Slovėnijos ir Lenkijos mokyklų, dalyvaujančių projekte, mokinių apklausa anketomis
- Gautų duomenų analizė
- Duomenų, gautų iš projekte dalyvaujančių šalių, lyginimas projekto susitikime Lietuvoje
- Gautų duomenų pristatymas mokykloje surengtoje mini konferencijoje

Iš pradžių kartu su mokiniais buvo numatyti klausimai, tiriantys žiniasklaidos įtaką piliečiui ir visuomenei. Spalį, susitikus su partnerių šalių mokytojais Slovėnijoje ir atsižvelgus į visų dalyvių pateiktus pasiūlymus, sudaryta bendra anketa (priedas Nr. 1). Grįžus iš projekto susitikimo pildytos anketos ir analizuoti jų duomenys. Balandžio mėnesį, susitikus su partneriais Lietuvoje, lyginti ir įvertinti skirtingose šalyse anketomis gauti duomenys.

Apklausoje dalyvavo 90 mokinių (50 mergaičių ir 40 berniukų) iš Lietuvos, 68 mokiniai (39 mergaitės ir 29 berniukai) iš Slovėnijos ir 53 mokiniai (29 mergaitės ir 24 berniukai) iš Lenkijos. Iš apklausos rezultatų galima daryti išvadą, kad didžiausią įtaką moksleivių pilietiniam ugdymui daro šeima. Antroje ir trečioje vietoje pagal svarbą yra mokykla ir žiniasklaida. Džiugu pastebėti, kad visose trijose šalyse daugelis mokinių niekada nebuvo diskriminuojami dėl savo socialinės padėties, lyties, gyvenimo būdo ar tautybės. Tačiau reiktų atkreipti dėmesį ir neužmiršti, kad visose trijose šalyse vis dėlto pasitaiko diskriminacijos atvejų. Visose trijose šalyse moksleiviai teigiamai vertina demokratiškumo lygmenį savo mokyklose. Santykiai tarp moksleivių ir jų bendraamžių įvardijami kaip labai geri ir geri. Visose trijose šalyse apie pusė moksleivių pasakė, kad jie namuose turi vienodai teisių ir pareigų ir kad retai arba niekada nebuvo pažeistos jų teisės šeimose. (Apklausos išvados pateikiame priede Nr.2)

Gegužės 30 d. surengėme mini konferenciją, kurioje dalyvavo ir mokyklos bendruomenė, o mokiniai pristatė pirmųjų projekto metų veiklą.

6. Antrieji projekto metai

Projekto veikla 2005-2006 mokslo metais:

- „Dviejų savaitių“ projektas. Trijų partnerių šalių dienraščių analizė ieškant temų panašumų ir skirtumų
- „Dviejų savaitių“ projekto duomenų analizė
- Bukleto, informuojančio apie antrą projekto metų veiklą ir rezultatus, išleidimas

„Dviejų savaitių projektas“ vyko 2006 m. gruodžio 1-14 dienomis. Gruodis pasirinktas neatsitiktinai, nes šiuo metu minimos Pasaulinė AIDS bei Žmogaus teisių dienos. Norėta pasižiūrėti, kaip svarbiausi pasaulio įvykiai analizuojami ir aptariami kiekvienos šalies nacionalinėje spaudoje.

Buvo pasirinkti populiariausi kiekvienos šalies dienraščiai ir jų priedai:

- Lietuvoje- „Lietuvos Rytas“(<http://www.lietuvosrytas.lt>)

1. „TV Antena“	8. „Greitkelis“
2. „Stilius“	9. „Būstas“
3. „Krepšinis“	10. „Mes!!!“
4. „Sostinė“	11. „Savaitgalis“
5. „Mūzų malūnas“	12. Rytai vakarai
6. „Gyvenimo būdas“	13. Sporto arena
7. „Sveikatos gidas“	

- Lenkijoje- „Gazeta Wyborcza“(<http://www.gazeta.pl>)

1. Delo, sport
2. Moj posel in oglaševanje
3. Hiše in posesti
4. Avtomobilizem
5. TV proram
6. Moda in turizem

- Slovėnijoje- „Delo“ (<http://www.delo.si>)

1. ONA
2. DELO IN DOM
3. POLET
4. VIKEND
5. SOBOTNA PRILOGA

Darbas vyko grupėse. Pirmąsias dvi gruodžio savaites moksleiviai kartu su mokytojais skaitė savo šalies dienraštį ir pildė parengtas formas (priedas Nr.3), leidžiančias susisteminti informaciją. Domėtasi, ką rašo šalių dienraščiai apie ekonomiką, politiką, žmonių teises, sveikatą, ar yra apKpnžmoymlifonpapeue,eeVi6iTe,u,ViKi6fTi,ę?eŠa6oTu,KŠa?VK6eTLzŠa?VK6iTe,aiV,Kačf?iCeLKej6š

Peržiūrėdami minėtus laikraščius moksleiviai ieškojo bendrų temų, svarstė, ar ir kaip jos gvildenamos kitų šalių dienraščiuose. Domėtasi, ar yra straipsnių apie šalis partneres, ar nagrinėjamos panašios problemos.

Per projektinį susitikimą Slovėnijoje (2006m. kovo 3-8 dienomis) mokytojai ir moksleiviai atliko lyginamąją populiariausių šalių dienraščių analizę, atkreipdami dėmesį į laikraščių tiražą, priedų skaičių, pobūdį ir nagrinėjamas temas.

Dažniausiai visų trijų šalių dienraščiuose buvo gvildenamos **politinės ir ekonominės** temos dėl tos pačios priežasties - visos trys šalys turi bendrų interesų, priklauso Europos Sąjungos ir NATO organizacijoms. Joms vienodai aktualūs klausimai, susiję su svarstomu ES biudžetu, bendros valiutos įvedimu, šalių saugumu ir pan. Apibendrinant galima teigti, kad per dvi savaites populiariausios buvo šios temos:

- Slapti CŽV kalėjimai Europoje.
- Naujų Europos Sąjungos šalių narių nerimas dėl Didžiosios Britanijos siūlymo sumažinti finansavimą naujosios narėms. Pagrindine tema dienraščiuose buvo lėšų skirstymas.

Mažiau vietos dienraščiuose buvo skiriama **sportui ir kultūrai**. „Dviejų savaičių projekto“ metu nevyko daug varžybų ar kitų sportinių įvykių, kuriuose dalyvautų partnerės šalys. Be abejo, plačiai ir išsamiai buvo minimos pagrindinės sporto naujienos kiekvienoje šalyje. Nagrinėjamu laikotarpiu įvyko plaukimo varžybos, kuriose dalyvavo visų trijų šalių komandos ir pelnė prizines vietas.

Įdomu pastebėti, kad sklaidant laikraščius, išleistus prieš Kalėdas, pastebimos panašios tendencijos Lietuvoje ir Slovėnijoje pagerbti **kultūros** ir meno veikėjus. Lietuvoje tokia diena yra gruodžio 13-oji, kai teikiamos Nacionalinės premijos. Slovėnijoje - gruodžio 3-oji, kai pagerbiami kultūros veikėjai (būtent tą dieną yra žymaus Slovėnijos poeto romantiko Franco Prešereno gimtadienis).

2006 metų balandžio ir gegužės mėnesiais mokiniai kartu su mokytojais parengė ir išleido bukletą, informuojantį apie mokyklą, vykdžiusių projektą 2005 – 2006 metais, veiklą ir rezultatus.

7. Tretieji projekto metai

Projekto veikla 2006-2007 mokslo metais:

- Debatų apie Europos Sąjungą, bendrą valiutą, emigracijos problemas ir moksleivių ateities perspektyvas organizavimas projekte dalyvaujančiose šalyse
- Tarptautinė internetinė konferencija, apibendrinanti debatų rezultatus
- Bukleto, informuojančio apie trejų metų projekto veiklą bei rezultatus, išleidimas ir pristatymas mokyklos bendruomenei

2007 m. rugsėjo mėnesį projekto susitikime Lietuvoje buvo aptartos pristatymų apie šalis temos bei internetinės konferencijos eiga.

2007 m. lapkričio mėnesį Vilniaus Simono Daukanto vidurinės mokyklos moksleiviai lankėsi Europos Komisijos Delegacijos Informacijos Centre, kur centro darbuotojai pasakojo apie Europos Sąjungą, jos istoriją, apie Lietuvos stojimo į ES veiklos etapus. Moksleiviai gilino žinias apie Europos šalių kalbas, valiutą – eurą ir jo įvedimo perspektyvas Lietuvoje. Buvo demonstruojamas filmas, iliustruojantis pasakojimą apie ES. Mokiniai, dalyvaudami viktorinoje, galėjo patikrinti savo žinias apie ES ir laimėti prizų. Antrą kartą lankydami centre moksleiviai domėjosi galimybėmis keliauti ir mokytis Europos Sąjungos šalyse. Tad gana išsamiai minėtais klausimais buvo supažindinti su Europos Sąjungos programomis, skirtomis jaunimui.

**Mokiniai lankosi Europos Komisijos
Delegacijos Informacijos Centre**

Vasario 7 d. vyko internetinė trijų projekto šalių konferencija, per kurią kiekvienos šalies moksleiviai pristatė iš anksto pasirinktas temas. Lietuvos moksleiviai, domėjęsi jaunimo įsidarbinimo galimybėmis Europos Sąjungos šalyse, surinktą informaciją pristatė Lenkijos ir Slovėnijos moksleiviams. Ypač pravertė žinios, įgytos lankantis Europos Komisijos Delegacijos Informacijos centre. Lenkijos moksleiviai kalbėjo apie jaunimo studijų galimybes Europos Sąjungos šalyse, slovėnai – apie jaunimo keliavimo galimybes. Vėliau visų trijų šalių moksleiviai diskutavo minėtais klausimais.

Internetinės konferencijos akimirkos

2007 m. balandžio mėnesį vykusiame projekto susitikime Lenkijoje, Jaworzno mieste, buvo aptarti internetinės konferencijos rezultatai ir numatytos buketo, informuojančio apie trejų metų veiklą, temos.

II. Projekto tarptautiniai susitikimai

Per trejus projekto metus įvyko šeši tarptautiniai susitikimai, per kuriuos buvo aptarti atlikti darbai, planuota tolimesnė projekto veikla. Projekto susitikimai suteikė galimybę labiau pažinti kitas šalis, jų kultūras ir pasidalinti gerąja patirtimi.

- 2004 metų spalį įvykusiame projekto susitikime Slovėnijoje Šenčur mieste buvo parengtas klausimynas apie žiniasklaidos įtaką mokiniams, demokratijos lygį mokinių šeimose ir mokykloje. Lankytasi Slovėnijos sostinėje Liublianoje, Kranj mieste, Piran kurorte prie Adrijos jūros, Postojnska Jama uolose, Bled pilyje. Susitikta su Šenčur miesto meru.
- 2005 metų balandį įvykusiame projekto susitikime Lietuvoje lyginti ir įvertinti anketomis gauti duomenys. Svečiai turėjo galimybę apžiūrėti Vilnių, lankėsi Trakuose, Lietuvos pajūryje.
- 2005 metų spalį rengtame projekto susitikime Lenkijoje, Jaworzno mieste, kiekvienos šalies mokiniai pristatė šalių dienraščius, kuriuos nusprendė nagrinėti per „Dviejų savaitių“ projektą. Buvo sudaryta bendra leidiniams aptarti lentelė, kurią mokiniai pildė nagrinėdami spaudos leidinius. Lankytasi Krokuvoje ir Zakopanėje.
- 2006 metų kovą vykusiame projekto susitikime Slovėnijoje mokytojai ir moksleiviai atliko lyginamąją populiariausių šalių dienraščių analizę, atkreipdami dėmesį į laikraščių tiražą, priedų skaičių, pobūdį ir nagrinėjamas temas. Lankytasi Liublianoje, Bled pilyje, buvo ragaujama nacionalinių slovėnų patiekalų ir stengiamasi išmokyti gaminti tradicinį pyragą - Potica.
- 2006 metų spalį projekto susitikimas organizuotas Lietuvoje. Per susitikimą su projekto dalyviais buvo aptartos pristatymų apie šalis temos ir internetinės konferencijos eiga. Lankytasi Druskininkuose ir Kaune.
- 2007 metų balandžio mėnesį projekto susitikime Lenkijoje aptarti internetinės konferencijos rezultatai ir numatytos buketo, informuojančio apie trejų metų veiklą, gairės. Aplankyta Čenstakavo vienuolynas ir bažnyčia, Krokuva bei Vroclavas.

III. Projekto atspindžiai

1. Straipsniai bei reportažai žiniasklaidoje

Projekto veikla ir daugelis temų buvo susijusios su žiniasklaida. Ir šalių žiniasklaidos priemonės domėjosi projektu.

Per parengiamąją vizitą vietinė Jaworzno televizija domėjosi projekto tikslais, projekto įtaka mokyklos bendruomenei, rengė reportažą apie šalių susitikimą.

2005 metų projekto susitikime Slovėnijoje dienraštis „Delo“ išspausdino straipsnį apie tarptautinį projektą „Building Bridges. Active Citizenship in Europe“ ir Lenkijos bei Lietuvos švietimo sistemas.

Mokytojos iš Lietuvos pasakoja apie Lietuvos švietimo sistemą

2004 - 2005 mokslo metų pabaigoje mokyklos partnerės savo šalyse organizavo mini spaudos konferencijas, kuriose pristatė projekto eigą bei klausimyno rezultatus. Vilniaus Simono Daukanto vidurinės mokyklos rengtoje mini spaudos konferencijoje dalyvavo „Šviesos“ laikraščio žurnalistė ir mokyklos laikraščio atstovai.

Spaudos konferencija Osnovna Šola Šenčur

2006 metais per projekto susitikimą Slovėnijoje buvo surengta spaudos konferencija, kurioje pristatyti „Dviejų savaitių“ projekto rezultatai. Spaudos konferencijoje dalyvavo Šenčur miesto meras, dienraščio „Delo“ bei vietinės televizijos žurnalistai.

2. Mokinių, dalyvavusių projekte, atsiliepimai apie viešnagę Lenkijoje, bendraamžių šeimose

Kai auklėtoja pasiūlė dalyvauti šiame projekte, nusprendžiau pabandyti, nors anksčiau tam gal ir nebūčiau ryžusis. Magdos iš Lenkijos viešnagė Lietuvoje man labai patiko jau vien dėl to, kad ji buvo kitatautė.

Magda manęs nenuvylė, buvo tikrai smagu su ja gyventi savo šeimoje. Mes aplankėme daug Vilniaus vietų. Buvome užkopę į Gedimino kalną, vaikščiojome po senamiestį ir palei Neries krantines. Manau, jai labai patiko cepelinai, nes pati geidė vėl jų paragauti.

Kartą su mergaitėmis iš Slovėnijos buvome „Akropolyje“ ir aš jas palikau ten papramogauti vienas gana ilgam laikui, nes pati turėjau eiti į būrelius. Vakare man jos teigė, kad ten patikę. Prieš kelionę į Trakus Magda su mano bendraklasiais Luku ir Živile ėjo į kiną. Lukas atėjo su „globojamu“ lenku

Pavelu. Mes visi pakankamai gerai susibendravome ir smagiai praleidome laiką. Paskutinį vakarą buvome Trakuose. Kol nuvažiavome į Trakus, lauke sutemo ir pradėjo lyti, todėl miesto įdomybių neteko apžiūrėti. Trakuose valgėme kibirų. Magdos nuomone, cepelinai jai buvę skanesni.

Kitą rytą nuvežėme Magdą į oro uostą ir atsisveikinome, pažadėję dar susitikti. Manau, mūsų susitikimas buvo naudingas, nes Magda papasakojo apie Lenkiją tokių dalykų, kurių aš nežinojau. Be to, mes kalbėjome visą laiką angliškai, taigi nors ir per trumpą laiką, bet turėjome puikią galimybę pagerinti savo anglų kalbos žinias. Be to, bendraudamas nors ir su beveik nepažįstamu kitos tautybės žmogumi įgyji patirties.

Gintarė Didžiokaitė, 8b

Kai nuvažiavau į Magdos namus, jos mama ir sesė mane sutiko labai šiltai. Jaučiausi beveik kaip namuose. Gyvenimo sąlygos buvo puikios. Magdos mama nemokėjo angliškai, bet tai nebuvo problema mums susišnekėti. Keisčiausia tai, kad aš, visai nemokėdama lenkų kalbos, suprasdavau, apie ką visi šnekėdavo. Mes su Magda aplankėme Krokuvą, Katovicus, vaikščiojome ir grožėjomės miesteliu, kuriame gyvenome. Man labai patiko ekskursijos, ypač atrakcionų parkas Krokuvoje.

Išpūdžių kupina diena buvo mokykloje. Ten visi Magdos bendraklasiai ir draugai mane draugiškai sutiko bei noriai su manimi bendravo. Labai nustebino tai, kad direktorė, atėjusi į klasę per pamoką, pakvietė papietauti kartu. Bet keisčiausia buvo tai, kad vis dėlto pietavome mokyklos virtuvėje, net ne valgykloje, nes ten vyko pamoka! Buvo labai juokinga ir linksma. Mokykloje mus filmavo ir ėmė interviu. Buvau nustebinta, kad mes, projektinio susitikimo dalyviai, sulaukėme tiek dėmesio. Teko susipažinti ir su slovėnais, kurie irgi dalyvavo projektiniame susitikime.

Ta kelionė man paliko didelį išpūdį, patyriau daug nuotykių ir susipažinau su nuostabiais kitos šalies žmonėmis, turėjau net progą pagyventi su jais...

Ieva Černauskaitė, 8b

Mane lenkų šeima priėmė labai svetingai, buvo šaunu. Važiavome į dviejų kalnų viršukalnes, buvome nuvykę prie Čekijos sienos. Pavelas ir aš kasdien pramogavome, žiūrėjome kiną, žaidėme boulingą, plaukiojome baseine, žaidėme biliardą.

Lenkijoje būdamas supratau, kad nereikia drovėtis kalbėti angliškai. Išmokau naujų angliškų ir lenkiškų žodžių. Pamačiau, kaip mokosi Lenkijos vaikai, nes lankiausi įvairiose pamokose.

Ignas Daunoravičius, 7c klasė

3. Kokią įtaką projektas turėjo mokyklos bendruomenei?

Projekto veikla buvo integruota į pilietinės visuomenės pagrindų, anglų kalbos bei informacinių technologijų pamokas. Aštuntoje ir devintoje klasėse moksleiviai pilietinės visuomenės pagrindų pamokose nagrinėjo demokratijos sąvoką bei demokratiškos visuomenės sampratą. Projekto metu, keičiantis informacija internetu, bendraujant per susitikimus, rengiant šalių pristatymus apie savo šalį, kultūrą, istoriją aptariant projekto eigą, buvo kalbama anglų kalba. Mokiniai naudojo IKT: įvedė klausimyno duomenis į Excel programą, naudodami Power Point programą kūrė pristatymus. Informacinių technologijų mokytojai sukūrė duomenų bazę Excel programa klausimyno rezultatams paskelbti.

Darbas, vykęs projekto metu, leido praktiškai pritaikyti įgytas žinias minėtose pamokose, tai kėlė mokinių motyvaciją ir padėjo geriau suprasti ir išmokti mokomuosius dalykus.

Pirmųjų metų veikloje numatytame klausimyne buvo pateikti klausimai, į kuriuos turėjo atsakyti vaikai, tardamiesi su savo tėvais. Mokinių tėvai ir vėliau domėjosi, kaip vyksta projektas. Tėvai, kurie savo šeimose apgyvendino moksleivius, atvykusius iš partnerių šalių, padėjo organizuojant šalių susitikimą, rūpinosi kultūrine programa.

Moksleiviai ir mokytojai, lankydamiesi projekto partnerių šalyse, gilino savo žinias apie minėtas šalis, turtino kultūrinę patirtį.

IV. Santrauka anglų kalba

‘Building Bridges. Active Citizenship in Europe’ is a school project under Comenius 1 programme. It all started in Bradford, England in 2003 when a group of teachers while attending a seminar ‘Shaping the Future: the Voice of Young People in Local Citizenship Activities’, made friends and had an idea of an international project.

In 2004 a preparatory visit was organized in Jaworzno, Poland. The teachers from Gimnazjum nr.1(Poland), Geschwister Scholl Gymnasium (Germany), Osnovna Šola Šenčur (Slovenia) and Vilnius Simonas Daukantas Secondary School (Lithuania) took part in it. The preparatory visit aimed at setting the detailed work plan and budget, deciding upon the participants’ roles and responsibilities. We also planned to agree upon the means of dissemination and evaluation of the project as well as to prepare the common application form. Thus, the project was granted only by Polish, Slovenian and Lithuanian national agencies.

The project ‘Building Bridges. Active Citizenship in Europe’ has lasted for three years. In the first year of the project (2004/2005 school year) our main objective was to research what influence media has on students as well as the levels of democracy at school and at home. A common questionnaire was made in autumn during a project meeting in Slovenia. Then, back home, we asked the students to fill in the questionnaires. Later we compared the results of all the three schools and drew conclusions at the project meeting in Lithuania. At the end of the school year the students of all the participating schools prepared presentations on the results of the questionnaire and showed them to the school communities. A website of the project was created as the means of project dissemination (http://www2.arnes.si/~oskrsen1s/Comenius/Comenius_ang/)

In the second year of the project (2005/2006 school year) we aimed at newspaper analysis. Each participating country has chosen its most popular quality newspaper. The daily ‘Delo’ was chosen in Slovenia, the ‘Gazeta Wyborcza’ – in Poland and the ‘Lietuvos Rytas’ – in Lithuania. At the project meeting in Poland we made a common table to fill in during the newspaper analysis. December 1-14 students of each country analyzed the newspapers and filled in the tables. At the project meeting in Slovenia we compared the results of the analysis. We wanted to see what topics were in common in the newspapers of all the three countries, what approach was taken to present information, if the participating countries were mentioned. At the end of the school year the students together with their teachers prepared and published a booklet informing about the results of the questionnaire.

In the third year of the project we wanted to analyze the possibilities of education, employment and travelling for our students in the EU. In November the students from each participating school visited the EU Information Centres in their countries. There they were told basic facts about the EU, watched a film and had a chance to find out necessary information for their presentations as each country had a different topic. Lithuania had to prepare a presentation about opportunities of employment for young people in the EU, Poland – about opportunities of education, Slovenia –about opportunities of travelling for youth in the EU. After having prepared the presentations, we held an international internet conference, where the students of each country presented their topics, shared their ideas and discussed the most interesting issues. At the end of the third year we aim at publishing a booklet informing about the activities and results of the project.

The project ‘Building Bridges. Active Citizenship in Europe’ had a great influence on both students and their teachers as we had a possibility to improve our English and IT knowledge, get to know other cultures. Some project topics were integrated into lessons; this motivated our students a lot.

V. Priedai

Priedas Nr. 1

Klausimynas

Laba diena,

Maloniai prašome Jus atsakyti į žemiau pateiktus klausimus apie demokratiją ir pilietiškumą. Pildydami šį klausimyną jūs dalyvaujate tarptautinio Lietuvos, Lenkijos ir Slovėnijos projekto „Statome tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje“ Socrates programoje.

1. Lytis ☐ mot. ☐ vyr.
2. Amžius _____
3. Tautybė _____
4. Kaip dažnai skaitai laikraščius ir žurnalus?
 - a) daugiau nei kartą per savaitę ☐
 - b) vieną kartą per savaitę ☐
 - c) mažiau nei kartą per savaitę ☐
 - d) aš jų neskaitau ☐
5. Kodėl neskaitai laikraščių ir žurnalų? (atsakyk, jei pažymėjai 4 klausimo d))
 - a) neįdomu ☐
 - b) daug kainuoja ☐
 - c) kitos priežastys (nurodyk) _____
6. Kokius laikraščius ir žurnalus tu dažniausiai skaitai? (sužymėk nuo 1 – iki 4. Pažymėk 1 savo mėgstamiausią)
 - a) informacinius dienraščius ☐
 - b) geltonąją spaudą/jaunimo žurnalus ☐
 - c) mokslo ir technologijos, meno laikraščius ir žurnalus
 - d) kitus (nurodyk) _____
7. Kodėl tu juos skaitai? (gali pasirinkti daugiau nei vieną variantą)
 - a) kad pailsėčiau ☐
 - b) domiuosi įvykiais savo šalyje ir Europoje ☐
 - c) domiuosi muzika, sportu, filmais ir garsenybių gyvenimu ☐
 - d) kad pasijusčiau labiau suaugęs ☐
 - e) kas nors (šeima ☐, mokytojai ☐, kiti (įvardink) _____) liepia juos skaityti
 - f) galvoju apie karjerą ☐
 - g) kitos priežastys (įvardink) _____
8. Ko dažniausiai klausaisi per radiją? (sužymėk nuo 1- iki 5. Pažymėk 1 savo mėgstamiausią)
 - a) naujienų ☐
 - b) muzikos ☐
 - c) orų prognozės ☐
 - d) sporto naujienų ☐
 - e) kita _____ įvardink _____
9. Kodėl klausaisi radijo programų? (gali pasirinkti daugiau nei vieną variantą)
 - a) kad pailsėčiau ☐
 - b) domiuosi įvykiais savo šalyje ir Europoje ☐
 - c) domiuosi muzika, sportu, filmais ir garsenybių gyvenimu ☐
 - d) kad pasijusčiau labiau suaugęs ☐
 - e) kas nors (šeima ☐, mokytojai ☐, kiti _____ įvardink _____) liepia juos skaityti
 - f) galvoju apie karjerą ☐
 - g) kitos priežastys _____ įvardink _____
10. Kiek laiko praleidi prie televizoriaus?
 - a) mažiau nei 1 val. ☐
 - b) nuo 1 iki 3 val. ☐
 - c) nuo 3 iki 5 val. ☐

- d) daugiau nei 5 val. ☐
11. Kokias televizijos programas dažniausiai žiūri? (sužymėk nuo 1- iki 5. Pažymėk 1 savo mėgstamiausią)
- a) filmus ☐
 - b) serialus ☐
 - c) naujienas ☐
 - d) dokumentinius filmus ☐
 - e) muzikines programas ☐
 - f) pokalbių šou ☐
 - g) tv žaidimus ☐
 - h) kitas programas _____ įvardink _____
12. Kodėl žiūri televizorių? (gali pasirinkti daugiau nei vieną variantą)
- a) kad pailsėčiau ☐
 - b) domiuosi įvykiais savo šalyje ir Europoje ☐
 - c) domiuosi muzika, sportu, filmais ir garsenybių gyvenimu ☐
 - d) kad pasijusčiau labiau suaugęs ☐
 - e) kas nors (šeima ☐, mokytojai ☐, kiti _____ įvardink _____) liepia juos skaityti
 - f) galvoju apie savo ateities karjerą ☐
 - g) kitos priežastys _____ įvardink _____
13. Ar turi galimybę prisijungti prie Interneto?
- Taip ☐
- Ne ☐
- 13.1. Kiek laiko praleidi Interneto svetainėse?
- a) mažiau nei 1 val. ☐
 - b) nuo 1 iki 3 val ☐
 - c) nuo 3 iki 5 val. ☐
 - d) daugiau nei 5 val ☐
 - e) visai nesinaudoju Internetu ☐
14. Kur turi galimybę prisijungti prie Interneto? (gali pasirinkti daugiau nei vieną variantą)
- a) namie ☐
 - b) mokykloje ☐
 - c) internetinėje kavinėje ☐
 - d) kitur _____ įvardink _____
15. Kodėl naudojiesi Internetu? (sužymėk nuo 1-iki 5. 1 pažymėk tai, dėl ko dažniausiai naudojiesi)
- a) pokalbiams (chat'ams) ☐
 - b) žaidžiu žaidimus ☐
 - c) ieškau informacijos mokyklai ☐
 - d) žiūriu filmus ir muzikos programas ☐
 - e) tikrinu elektroninius laiškus ☐
 - f) kita _____ įvardink _____
16. Kuri žiniasklaidos rūšis tau labiausiai patinka? (sužymėk nuo 1-iki 4. Pažymėk 1 savo mėgstamiausią)
- a) laikraščiai ir žurnalai ☐
 - b) radijas ☐
 - c) televizija ☐
 - d) Internetas ☐
17. Kuri iš žiniasklaidos priemonių tave veikia teigiamai labiau nei kitos? (pasirink vieną atsakymą)
- a) spauda ☐
 - b) radijas ☐
 - c) televizija ☐
 - d) Internetas ☐
18. Kuri iš žiniasklaidos priemonių tau daro neigiamą įtaką? (pasirink vieną atsakymą)
- a) spauda ☐
 - b) radijas ☐
 - c) televizija ☐
 - d) Internetas ☐

19. Kas tau, kaip piliečiui, daro didesnę įtaką? (sužymėk nuo 1-iki 4. Pažymėk 1 tai, kas daro didžiausią įtaką)
- spauda ☐
 - mokykla ☐
 - šeima ☐
 - kita _____ įvardink _____
20. Kokį poveikį žiniasklaida (visuomenės informavimo priemonės) turi tavo, kaip Lietuvos piliečio, formavimuisi? (pasirink vieną atsakymą)
- labai didelę įtaką ☐
 - didelę įtaką ☐
 - veikia nedaug ☐
 - nedaro jokios įtakos ☐
21. Kokį poveikį informacinės priemonės turi tavo, kaip Europos piliečio, formavimuisi? (pasirink vieną atsakymą)
- labai didelę įtaką ☐
 - didelę įtaką ☐
 - veikia nedaug ☐
 - nedaro jokios įtakos ☐
22. Kokią įtaką tau turi žiniasklaida padėdama daugiau sužinoti apie tavo teises ir pareigas (ar žiniasklaida tau suteikia šią informaciją)? (pasirink vieną atsakymą)
- labai didelę įtaką ☐
 - didelę įtaką ☐
 - veikia nedaug ☐
 - nedaro jokios įtakos ☐
23. Kokią įtaką tavo teigiamam elgesiui daro žiniasklaida? (pasirink vieną atsakymą)
- labai didelę įtaką ☐
 - didelę įtaką ☐
 - veikia nedaug ☐
 - nedaro jokios įtakos ☐
24. Kokią įtaką tavo neigiamam elgesiui daro žiniasklaida? (pasirink vieną atsakymą)
- labai didelę įtaką ☐
 - didelę įtaką ☐
 - veikia nedaug ☐
 - nedaro jokios įtakos ☐
25. Ar pakankamai žinai apie savo teises? (pasirink vieną atsakymą)
- daug/viską ☐
 - pakankamai ☐
 - neužtektinai/trūksta žinių ☐
 - visai nežinau ☐
26. Iš kur sužinai apie savo teises? (sužymėk nuo 1-iki 4/3. Pažymėk 1 numeriu tą informacijos šaltinį, kuris tau suteikia daugiausia informacijos)
- iš žiniasklaidos ☐
 - iš mokyklos ☐
 - iš šeimos ☐
 - iš kitur _____ įvardink _____
27. Kodėl žiniasklaida informuoja apie žmogaus teisių pažeidimus? (sužymėk nuo 1-iki 3. Pažymėk 1 tą priežastį, kuri tau atrodo svarbiausia)
- nori mus apie tai informuoti ☐
 - nori sukelti gailestį nukentėjusiems ☐
 - ieško sensacijų/kelia savo reitingus ☐
 - kitos priežastys _____ įvardink _____
28. Kiek dažnai savo aplinkoje pastebi žmones, diskriminuojamus dėl tautybės? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐

29. Kiek dažnai savo aplinkoje pastebi žmones, diskriminuojamus dėl lyties? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
30. Kiek dažnai savo aplinkoje pastebi žmones, diskriminuojamus dėl socialinės padėties? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
31. Kiek dažnai savo aplinkoje pastebi žmones, diskriminuojamus dėl skirtingos seksualinės orientacijos? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
32. Kiek dažnai savo aplinkoje pastebi žmones, diskriminuojamus dėl kitokio stiliaus (pankai, metalistai, baikeriai ir kt.)? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
33. Kiek dažnai pats buvai diskriminuojamas dėl savo tautybės? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
34. Kiek dažnai pats buvai diskriminuojamas dėl savo lyties? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
35. Kiek dažnai pats buvai diskriminuojamas dėl savo socialinės padėties? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
36. Kiek dažnai pats buvai diskriminuojamas dėl savo išvaizdos, kitokio stiliaus? (pasirink vieną variantą)
- labai dažnai ☐
 - dažnai ☐
 - retai ☐
 - niekada ☐
37. Kaip įvertintum demokratiškumo lygį savo mokykloje? (pasirink po vieną variantą)
- Santykiai tarp mokinių ir mokytojų yra:
- labai geri ☐
 - geri ☐
 - daugiau geri nei blogi ☐
 - blogi ☐
- Santykiai tarp klasės draugų ir kitų mokinių mokykloje yra:
- labai geri ☐
 - geri ☐
 - daugiau geri nei blogi ☐
 - blogi ☐
38. Kas tau yra mokytojas? (pasirink vieną variantą)
- partneris, asmuo, teikiantis žinias ☐
 - asmuo, kuris tik teikia žinias/moko ☐

- c) asmuo, kuris ieško tavo trūkumų ☐
 - d) aš nežinau ☐
39. Ko daugiau turi mokykloje? (pasirink vieną variantą)
- a) teisių ☐
 - b) pareigų ☐
 - c) ir teisių, ir pareigų vienodai ☐
40. Kaip įvertintum mokyklos mokinių tarybos veiklą? (pasirink vieną variantą)
- a) jie labai gerai ir efektyviai dirba ☐
 - b) jie gerai dirba ☐
 - c) jie dirba nelabai gerai ☐
 - d) jie dirba prastai ☐
41. Ar kada nors dalyvavai mokyklos mokinių tarybos veikloje, siūlei savo kandidatūrą? (pasirink vieną variantą)
- a) daug kartų ☐
 - b) keletą kartų ☐
 - c) vieną kartą ☐
 - d) niekada ☐
42. Ką pakeistum, jei taptum mokyklos moksleivių tarybos nariu? (gali pasirinkti daugiau nei vieną atsakymą)
- a) daugiau dirbčiau/didinčiau mokinių teises ☐
 - b) bandyčiau keisti mokymo metodus ir būdus ☐
 - c) pasiūlyčiau daugiau ir įvairesnės popamokinės veiklos ☐
 - d) nieko nekeisčiau ☐
 - e) kita _____ įvardink _____
43. Ar pasitaiko, kad esi diskriminuojamas ir pažeidžiamas tavo teisės šeimoje? (pasirink vieną variantą)
- a) labai dažnai ☐
 - b) dažnai ☐
 - c) retai ☐
 - d) niekada ☐
44. Ko daugiau turi namuose? (pasirink vieną variantą)
- a) teisių ☐
 - b) pareigų ☐
 - c) teisių ir pareigų po lygiai ☐
45. Kas šeimoje turi sprendžiamąjį balsą? (pasirink vieną variantą)
- a) tėtis ☐
 - b) mama ☐
 - c) sesuo ar brolis ☐
 - d) tu ☐
 - e) visa šeima sprendžia kartu ☐
46. Kas tau yra tėvai? (pasirink vieną variantą)
- a) daugiau partneria, i kurie išklauso ir pataria ☐
 - b) daugiau žmonės, kurie kontroliuoja ir nurodinėja

Ačiū už nuoširdžius atsakymus.

Priedas Nr. 2

Projekto "Statant tiltus. Aktyvus pilietiškumas Europoje" klausimyno rezultatai

Apklausoje dalyvavo 90 mokinių (50 mergaičių ir 40 berniukų) iš Lietuvos (LT), 68 mokiniai (39 mergaitės ir 29 berniukai) iš Slovėnijos(SI) ir 53 mokiniai (29 mergaitės ir 24 berniukai) iš Lenkijos (PL).

Visose trijose šalyse 60 % respondentų skaito spaudą dažniau negu vieną kartą per savaitę. 20 % mokinių skaito spaudą vieną kartą per savaitę, o 13 % skaito spaudą retai. Būtina paminėti, jog beveik nėra moksleivių, kurie visiškai neskaito laikraščių ir žurnalų.

Beveik visi partnerių šalių mokiniai pirmenybę teikia paauglių ir jaunimo laikraščiams bei žurnalams.

Po to Lenkijos ir Lietuvos moksleiviai renkasi nacionalinius dienraščius ir mokslinius leidinius. O Slovėnijos moksleiviai daugiau domisi moksliniais leidiniais ir tik po to nacionaliniais dienraščiais.

Mokiniai skaito spaudą dėl įvairių priežasčių. Lenkijoje ir Slovėnijoje daugiau kaip pusė respondentų skaito spaudą norėdami pailsėti ir dėl to, kad domisi sportu, šalies ir pasaulio naujienomis, garsenybių gyvenimu. Lietuvoje pagrindinė priežastis, kodėl mokiniai skaito spaudą, yra domėjimasis sportu, šalies ir pasaulio naujienomis, garsenybių gyvenimu. Iš apklausos rezultatų paaiškėjo, kad mokinių niekas neverčia ir neskatina skaityti spaudos - jie tai daro savo noru.

Visose trijose šalyse mokiniai per radiją dažniausiai klausosi muzikos ir žinių. Pagrindinės priežastys - noras pailsėti arba domėjimasis muzika, sportu, įžymybių gyvenimu.

Daugelis mokinių žiūrėdami televizorių praleidžia nuo 1 iki 3 valandų. Respondentų, kurie praleidžia nuo 3 iki 5 valandų per dieną žiūrėdami televizorių, skaičius nėra didelis. Džiugu pastebėti, jog daugeliui mokinių televizorius nėra gyvenimo būdas.

Priežastys, kodėl mokiniai žiūri televizorių, ganėtinai skiriasi visose trijose šalyse. Lietuvoje ir Slovėnijoje pirmenybė yra teikiama meniniams filmams, o Lenkijoje - žinioms ir informacinėms laidoms. Antroje vietoje Slovėnijos mokiniai pažymėjo muzikos laidas, lietuviai - žinias, o lenkų mokiniai - televizijos žaidimus. Trečioje vietoje lenkų moksleiviai renkasi meninius filmus, slovėnai - dokumentinius filmus ir muzikos laidas, o lietuviai moksleiviai - muilo operas.

Visų trijų šalių respondentų nurodomos panašios priežastys, kodėl žiūrimas televizorius. Pagrindinė priežastis - noras pailsėti, antra – domėjimasis muzika, sportu, filmais ir įžymybių gyvenimu. Kaip trečią priežastį daugelis moksleivių nurodė domėjimąsi šalies ir pasaulio įvykiais.

Daugelis projekte dalyvavusių šalių moksleivių turi galimybę naudotis internetu. Džiugu pastebėti, kad mokinių procentas, turinčių galimybę naudotis internetu, yra gana didelis: Slovėnijoje- 94%, Lietuvoje-86%, Lenkijoje - 77%.

Daugelis moksleivių turi galimybę naudotis internetu mokykloje ir namuose arba namuose.

Priežastys, dėl kurių moksleiviai naudojami internetu, šiek tiek skiriasi. Daugelis Lietuvos ir Slovėnijos moksleivių naudojami internetu pokalbiams. Slovėnijos moksleiviai nurodo, kad naudojami internetu tikrinti elektroniniam paštui, o Lietuvos moksleiviai- ieškoti internete informacijos mokslui. Trečioje vietoje Slovėnijos moksleiviai nurodo informacijos paiešką mokyklai, o Lietuvos moksleiviai- pokalbius internete. Lenkų moksleiviai neišskiria vienos svarbiausios priežasties, dėl kurios naudojami internetu.

Paklausti apie mėgstamiausią žiniasklaidos rūšį Lenkijos ir Slovėnijos moksleiviai pirmoje vietoje nurodė internetą, paskui televiziją, o Lietuvos moksleiviai pirmenybę teikia televizijai nei internetui.

Visų šalių respondentai sutinka, kad teigiamą įtaką jiems daro labiau televizija nei internetas.

Slovėnijos moksleiviai nusprendė, kad didžiausią neigiamą įtaką jiems daro televizija, o tik po to - radijas ir spauda. Lietuviai pirmą vietą skyrė internetui, antroji atiteko televizijai ir trečioji- radijui. Lenkijos moksleiviai nurodo, kad neigiamą įtaką jiems labiausiai daro spauda, o radijas ir internetas atitinkamai minimi antroje ir trečioje vietose.

Kaip ir buvo tikėtasi, didžiausią įtaką moksleivių pilietiniam ugdymui daro šeima. Antroje ir trečioje vietoje pagal svarbą yra mokykla arba žiniasklaida.

Iš tyrimų paaiškėjo, kad Slovėnijos ir Lietuvos moksleiviams, kaip šalies piliečiams, žiniasklaida daro didelį poveikį, o Lenkijoje šis poveikis yra mažas. Lenkijos ir Slovėnijos moksleivių atsakymai panašūs, tačiau Lietuvos moksleiviai mano, kad žiniasklaidos poveikis jiems, kaip Europos piliečiams, yra mažas.

Beveik pusė apklaustųjų Lenkijos ir Lietuvos moksleivių mano, kad žiniasklaida informuoja apie jų teises ir pareigas. Beveik pusė jų su tuo nesutinka. 49% Slovėnijos moksleivių atsakė, kad žiniasklaida juos apie jų pareigas ir teises informuoja.

Ir Lenkijos, ir Lietuvos moksleivių nuomone, žiniasklaida turi nedidelę įtaką jų teigiamam elgesiui formuoti. Slovėnijos moksleiviai mano, kad jiems žiniasklaidos poveikis yra gana didelis.

Visų trijų šalių moksleivių manymu, žiniasklaida turi labai mažai arba visai neturi įtakos mokinių neigiamam elgesiui formuoti (SI-75%, PL-90%, LT-89%).

43 % Lenkijos mokinių žino pakankamai savo teises, su jomis susipažinę pusė apklaustų Slovėnijos ir Lietuvos respondentų (SI-49%, LT-54%). Net 46% lenkų mokinių teigia, jog jie neturi pakankamai informacijos apie savo teises.

Slovėnijos ir Lietuvos moksleivių manymu, mokykla labiausiai informuoja apie jų teises, o šeima ir žiniasklaida minimos antroje vietoje. Lenkijoje pagrindinis informacijos apie žmogaus teises šaltinis - šeima.

Lenkijos ir Lietuvos mokiniai mano, jog žiniasklaida informuoja visuomenę apie žmogaus teisių pažeidimus siekdama sensacijų. Slovėnijos mokinių nuomone, pagrindinis žiniasklaidos tikslas yra informuoti visuomenę ir tik po to siekti sensacijų.

Daugelis Slovėnijos, Lenkijos ir Lietuvos mokinių retai pastebi arba niekada savo aplinkoje nepastebi diskriminacijos dėl tautybės (PL-72%, LT-75%, SI - 52 %). Bet 41% Slovėnijos mokinių nurodė, jog kartais pastebi diskriminaciją dėl tautybės. Visose trijose šalyse tik 6.5% respondentų nurodė labai dažnai pastebintys atvejus, kai diskriminuojami žmonės dėl tautybės.

Apklausos rezultatai rodo, kad daugelis mokinių savo aplinkoje nepastebi diskriminacijos dėl lyties (SI-76%, PL-81, LT-86%), o mokinių, labai dažnai pastebinčių tokią diskriminaciją, yra mažas skaičius (SI-8%, PL-7%, LT-4%).

76% Lenkijos ir 62% Slovėnijos mokinių retai pastebi arba niekada savo aplinkoje nepastebi diskriminacijos dėl socialinės padėties. Lietuvoje šis procentas yra mažesnis (52%). 48% Lietuvos mokinių teigia, kad jiems labai dažnai arba dažnai tenka pastebėti atvejų, kai diskriminuojami žmonės dėl socialinės padėties. Diskriminacija dėl socialinės padėties yra problema ir 25% lenkų ir 36% slovėnų moksleiviams.

Visose trijose šalyse daugiau kaip pusė respondentų retai pastebi arba visai nepastebi diskriminacijos dėl skirtingo gyvenimo būdo (SI-57% , PL-65% , LT-63%). Tačiau yra mokinių, kurie labai dažnai pastebi diskriminaciją dėl skirtingo gyvenimo būdo (SI-13%, PL-15%, LT-11%).

Džiugu, jog daugelis mokinių patys niekada nebuvo diskriminuojami dėl savo tautybės (SI-75%, PL-89%, LT-86%).

Procentas mokinių, kurie retai diskriminuojami arba niekada nebuvo diskriminuojami dėl savo lyties, yra taip pat didelis (SI-93%, PL-90%, LT-96%).

Būtina pastebėti, kad visose trijose šalyse daugelis mokinių niekada nebuvo diskriminuojami dėl savo socialinės padėties (SI-71%, PL-85%, LT-73%).

Daugelis atsakiusių moksleivių retai arba niekada nebuvo diskriminuojami dėl savo gyvenimo būdo (SI-83%, PL-83%, LT-92%). Įdomu pastebėti, kad 6% lenkų ir 9% slovėnų moksleivių yra labai dažnai diskriminuojami dėl savo gyvenimo būdo, o Lietuvoje - tik 1%. Toks skirtumas galėjo atsirasti dėl to, jog Vilnius yra didelis miestas ir žmonės čia yra įpratę prie įvairovės ir moka toleruoti žmones, gyvenančius kitokią gyvenimo būdą.

Visose trijose šalyse moksleiviai teigiamai vertina demokratiškumo lygmenį savo mokyklose. Santykius tarp mokytojų ir mokinių labai gerai laiko 4% Slovėnijos, 17% Lenkijos ir 9% Lietuvos moksleivių, gerai - 69% Slovėnijos, 45% Lenkijos ir 49% Lietuvos moksleivių. Ne itin gerus mokytojų ir moksleivių santykius nurodo 18% Slovėnijos, 28% Lenkijos ir 34% Lietuvos moksleivių, blogus tarpusavio santykius įvardina tik nedidelis moksleivių skaičius (SI-9%, PL-9%, LT-7%).

Santykiai tarp moksleivių ir jų bendraamžių įvardijami kaip labai geri ir geri (SI-87%, PL-77%, LT-58%). 7% Slovėnijos ir 9% Lenkijos, bet net 38% Lietuvos moksleivių mano, kad santykiai tarp moksleivių ir jų bendraamžių nėra geri. Kad toks didelis neigiamai bendraamžių santykius vertinančių mokinių skaičius, kelia susirūpinimą ir reikalauja tolesnės analizės. Bet tik keli procentai moksleivių visose šalyse tarpusavio santykius vertina itin blogai (SI-4%, PL-4%, LT-5%).

Įdomu pastebėti, kad 16% Slovėnijos, 6% Lenkijos ir 32% Lietuvos respondentų mokytoją laiko partneriu ir žinių teikėju. 51% Slovėnijos, 77% Lenkijos ir 50% Lietuvos respondentų mokytoją laiko asmeniu, kuris teikia tik žinias. Su teiginiu, kad mokytojas yra tik asmuo, ieškantis trūkumų, sutiko 13% Slovėnijos, 8% Lenkijos ir 14% Lietuvos moksleivių. Buvo ir tokių moksleivių, kurie atsakė nežinantys, kas jiems yra mokytojas (SI-19%, PL-9%, LT-3%).

Daugelis respondentų pripažino, kad mokykloje turi daugiau pareigų nei teisių (SI-71%, PL-96%, LT-56%). Mokykloje turintys daugiau teisių negu pareigų nurodė 3% Slovėnijos, 4% Lenkijos ir 6% Lietuvos moksleivių.

30% Slovėnijos, 77% Lenkijos ir 54% Lietuvos respondentų moksleivių tarybos veiklą mokykloje vertina labai gerai ir gerai. Yra manančių, kad moksleivių taryba nedirba gerai (SI-43%, PL-21%, LT-26%). Moksleivių tarybos veiklą 26% Slovėnijos, 2% Lenkijos ir 19% Lietuvos moksleivių vertina neigiamai. Galima daryti išvadą, kad moksleivių tarybos veikla labiau teigiamai vertinama Lietuvoje ir Lenkijoje nei Slovėnijoje.

Tačiau visose trijose šalyse daugelis moksleivių pripažino, kad patys niekada ar tik kartą bandė įsitraukti į moksleivių tarybos veiklą (SI-93%, PL-87%, LT-86%).

Lenkijos ir Slovėnijos moksleiviai atsakė, kad tapę tarybos nariais bandytų keisti mokymo metodus, o Slovėnijos moksleiviai organizuotų daugiau ir įvairesnės popamokinės veiklos.

Džiugu pastebėti, kad didesnė dalis visų trijų šalių respondentų atsakė, kad retai arba niekada nebuvo pažeistos jų teisės ir kad jie retai arba niekada nebuvo diskriminuojami savo šeimose (SI-86%, PL-96%, LT-83%).

Visose trijose šalyse apie pusė moksleivių teigė, kad jie namuose turi vienodai teisių ir pareigų (SI-59%, PL-50%, LT-56%). Tačiau yra nemaža dalis moksleivių, namuose turinčių daugiau pareigų nei teisių (SI-26%, PL-28%, LT-25%).

Paaikškėjo, kad daugiau nei pusė Slovėnijos ir Lenkijos respondentų daugelį sprendimų priima kartu su savo šeima (SI-60%, PL-53%). Tačiau Lietuvoje daugelį sprendimų priima mama (tai nurodė 38% apklaustų moksleivių) ir visa šeima (33%). Visose trijose šalyse daugelis moksleivių teigė, kad jų tėvai yra vaikų partneriai, kurie išklauso ir pataria (SI-70%, PL-81%, LT-71%).

Priedas Nr. 3

Date:		
	EU identity / numbers of articles, short description only on most important ones	National identity / numbers of articles, short description only on most important ones
Economy		
Politics		
Human rights		
Tourism		
School		
Sport		
Health		
Culture		
The most important topic that day		
-on EU level		
-on national level		
All articles concerning Slovenia or Poland (description)		
All articles concerning Lithuania (description)		